

Cene ogrevanja

Zakaj taka razlika?

Rad bi vam opisal nekaj svojih razmišljanj, ki bi utegnili zanimati še koga, obenem pa morda spodbudila kakšnega prijatelja k odgovoru. Povod za to, da vam pišem, je bila nedavna ponovna podražitev zemeljskega plina, ki se je tako v manj kot pol leta podražil za dvakrat. Tiste, ki smo gledali kurjave odvisni samo od te vrste goriva, nas je ta podražitev hudo prizadela. Smo pa popolnoma v podrejenem položaju, tako rekoč »brez pravice glasovanja«. Zato me je tembolj presenetil članek P. Potočnika v Delu dne 30. septembra letos. Pod naslovom »Se poceni ogrevanje« seznanja bralce s stanjem v Zagrebu. Naj navedem samo tisto, kar zadeva zemeljski plin in ogrevanje. »Od 1. oktobra bodo Zagrebčani plačevali porabo zemeljskega plina po 3,80 dinarja za kubik ali za 52 odstotkov dražje...« V nadaljevanju piše, da je v Zagrebu najdražje ogrevanje s kurilnim oljem (21.000 din), najcenejše pa z mestnim plinom: letno na stanovanje povprečno 9.500 din.

Mešani občutki so me spreletavali, ko sem to prebral. Najprej sem pomislil, da gre za drugačen, manj kaloričen plin, ko pa sem prebral tudi ceno za ogrevanje stanovanj s plinom, sem videl, da ni tako. Postavljam torej vprašanje: Zakaj je v Ljubljani ogrevanje s plinom tako drago? Razmerje v ceni Zagreb : Ljubljana je približno 1 : 3! In vendar živimo v isti državi! Morda je porabljeno drugačno, toda tolikšne razlike kljub temu niso dopustne. Ali ne bi bilo smešno, če bi od potrošnikov, ki jih bodo priključili na novo jedrsko elektrarno Krško, zahtevali, da plačujejo električno energijo petkrat dražje od tistih, ki so priključeni na primer na staro amortizirano Falo!

Druga stvar, ki bi se je rad dotaknil, pa je že tolikokrat premelevana kalorična vrednost zemeljskega plina. Plinarna do sedaj še ni dala zadovoljivega odgovora. Navaja (kar piše tudi v Uradnem listu SRS) vrednost 9600 kcal/m³ pri 0° C in pritisku 760 mm Hg. Ker ga potrošnik dobiva pri sobni temperaturi (okrog 20° C), je torej njegova kalorična vrednost za približno 7% manjša (ker je plin pri višji temperaturi redkejši, ga dobimo v isti prostornini manj), torej pod 9000 kcal/m³. V pogovoru s predstavnikom Plinarne sem zvedel, da je vrednost, ki jo oni navajajo, zgornja. In kaj je ta zgornja kalorična vrednost? To je kalorična vrednost, ki bi jo plin imel, če ne bi vseboval vode. Ker pa jo vsebuje, je torej to neka namišljena, fiktivna vrednost, ki je niti teoretično ni mogoče doseči!! Spodnja kalorična vrednost, torej tista, ki se da izkoristiti,

pa je občutno nižja, pod 8000 kcal/m³. Plačujemo torej nekaj, česar sploh ne dobimo, počutimo se, oprostite izrazu, ogoljufane.

Končal bom. Upam, čeprav mogoče preveč optimistično, da se bo našel kdo, ki bo stvari vsaj malo razjasnil, seveda, če je komu sploh do tega!

S tovariškimi pozdravi

Jože Koller
Koseze

Vzdrževanje stanovanjskih hiš Olupljena stolpnica

Veliko je bilo že prelitega črnila zaradi ekonomskih stanarin, češ da sedanje ne pokrivajo stroškov tekočega vzdrževanja in investicijskega vzdrževanja. Ta razprava je bila prav gotovo potrebna in koristna, vendar bi opozoril, da bi bilo koristno organizirati take razprave tudi o obnašanju in odgovornosti tako tistih, ki tako zbrana sredstva uporabljajo, kot tudi gradbenikov. Zakaj?

Na trgu Komandata Staneta, ob stolpnici Celovška 185, so izvajalci del ob gradnji tega stanovanjskega bloka pred nekaj leti naredili deponijo odpadnega in tudi uporabnega gradbenega materiala. Ta deponija je bila »v okras« trgu vse do tedaj, ko se je tu pojavil rdeči petelin. Tu je bilo priljubljeno igrišče otrok, ki so verjetno tudi povzročili požar, menda julija 1979.

Ogenj je zajel tudi fasado stolpnice, ne samo gradbeni material. Fasada je zgorela do višine drugega nadstropja, po vsej širini. Ko je bil požar pogašen, so odstranili s pogorišča vse, kar je še ostalo, ostal pa je velik, več metrov dolg in širok madež na zidu bloka, kot opomin, kaj rdeči petelin lahko naredi. Računali smo, da se bo našel kdo, ki bo to posledico malomarnosti in neodgovornosti odstranil, pa tega do danes še nismo pričakali. Verjetno je hišni svet že kaj skušal, toda doslej niso nič. Verjetno so dobili obljube od odgovornih, naj počakajo, da se bo vse uredilo. Res je, stanovaleci čakajo, vreme pa noče. Ker fasade niso popravili, je veter odtrgal plastično fasado že do višine 5. nadstropja in verjetno bo šlo tako še naprej.

V tej stolpnici, na kateri je plošča GIP Obnova 1975, so prostori Prve petoletke iz Trstenika. Tu imajo prostore družbeni pravobranilec samoupravljanja Ljubljana, sodišče združenega dela v Ljubljani in STANDARD-INVEST TOZD inženiring, Enota za visoke gradnje.

Počakajmo torej še kakšen mesec ali leto, da se fasada odpre do 12. nadstropja, pa bo dela tudi za visoko gradnjo, saj bo »ceh« tako in tako plačal stanovalec — delavec.

Ciril Miklič

Zapis ob nekem zboru stanovalcev

Oh, ta naša stanovanja!

Bil je zbor stanovalcev. Izbran je bil nov hišni svet in predvsem se je veliko in glasno diskutiralo. Bilo je čutiti precej zagrenjenosti, opazna pa je bila tudi velika želja, da bi vse krenilo na bolje, ne samo v besedah, ampak tudi z dejanji.

Res je, so problemi, marsikaj šepa že od samega začetka, marsikaj ni najbolje napravljeno, z marsičem nismo popolnoma zadovoljni. Stisnjeni smo skupaj, obsojeni na življenje drug ob drugem. Moti nas nesnaga, nered, motijo nas razbitine kjerkoli, moti nas vrtnanje pozno zvečer, premočno navijanje radia, televizije, premočno ozvočenje, ropotanje po sobi. Moti nas morda že

tudi večje in boljše stanovanje sosedu, njegov višji življenjski standard. Marsikaj čutimo v sebi, ubadamo se morda z zavistjo, nevoščljivostjo, potrošništvom itd. So problemi, takšni od nekdanj in takšni, ki si jih sami delamo, gotovo so.

Včasih pozabljamo, da živimo v bloku, da smo blizu eden drugemu, da smo odvisni drug od drugega, da ne živimo v kakšni vrstni hišici, da nismo kje na deželi, na osamljeni domačiji, sredi njiv in gozdov, kjer daleč naokoli ni žive duše in lahko delamo, kar hočemo. Gotovo včasih pozabljamo, da v bloku ni možen disko, da to ni miting, kjer bi neka popevka veljala za vse. Gotovo smo včasih le premalo ljudje, pregrobi, preveč nervozni. Gotovo smo včasih premalo hvaležni za življenje, hvaležni družbi in prednikom, premalo mislimo na številne žrtve, ki so bile potrebne za to, kar uživamo in imamo. Gotovo imamo včasih premalo občutka za sočloveka, za sosedu, včasih nas premalo briga skupna lastnina, včasih se preveč zapiramo vase, v svoje privatne zadeve in skrbi, včasih le preveč vidimo le sebe in svoje potrebe.

Gotovo včasih doživimo, kako težki so sosedski odnosi, če pozabimo na humanost, na kulturo in vzgojenost, na bonton življenja po stolpnih, če smo preveč sebični in delamo in skrbimo le za tisto, kar nam pri naša koristi in nam godi in se premalo oziramo na sosedu, na njegove potrebe, skrbi, okoliščine, navade in tudi muhe. Gotovo včasih malce pozabljamo, da je tudi sosed človek, ravno tak kot mi. Pozabljamo, da sebičen, le nase misleč sosed ne more biti priljubljen, spoštovan in cenjen! So problemi, so, marsikaj je narobe, marsikaj nas žuli, na marsikaj pozabljamo, kajti smo pač le ljudje!

Kljub temu ni vse tako črno, kot se zdi, kljub temu so to prijetna stanovanja, so to naša stanovanja in že zdaj, kljub vsemu, tako prikupna, tako domača! Pa prideš zvečer domov, greš po stopnicah ali se pelješ z dvigalom, povsod domači glasovi, srebrni ženski in zlati moški, živahen ščebet otrok, znan živčav in ropot. Pozdraviš tega ali onega, dobiš vrnjen pozdrav, šopek nasmeha, toplo besedo. Pogledaš po hodnikih, vse domače, vse znano, diši po kruhu, po cvrtju iz kuhinj, počutiš se varnega. Tu je doma živo življenje, tu je kovačnica družbe, tu so domovi, tu so družine, tu so starši in otroci, tu se zidajo temelji osebnosti v mladem človeku! Veseliš se, da so tudi drugi veseli. Mir je in tišina ponoči. Le kakšna luč kje še gori, znamenje poznega nočnega garača. Zjutraj zarana, kakor je pač služba. Teško gre, bilo bi lepo doma, ob televiziji, v krogu družine, z otroki, toda moderna družba zahteva drugače, ni veliko skupaj, vsak gre po svojih opravkih in le proti večeru se dobimo. Otroci privro iz šol in vrtcev, podijo se okoli stolpnice, med redkimi zelenicami, skozi okno prihaja v sobo njihova mlada pesem, njihov smeh, prihaja živčav mesta, oddaljeni glasovi mestnega trušča, prometa, glasovi strojev se mešajo z glasovi ljudi.

Lahko je zunaj mrzlo, lahko zavija burja, v stav stanovanju, doma, je toplo, centralna greje, stene so tople, domače, vse je lepo opremljeno. V bifeju je prijetna kapljica, v kuhinji, v hladilniku kaj za pod zob, tu je žena, mož, otrok. Televizija prinaša življenje iz vsega sveta; vidimo, kaj imamo in česa nimamo. Radio neprestano kramlja in mi kramljamo in se ne damo motiti od problemov, rešujemo jih sproti in premagujemo ovire. Sosedova glasba se spremeni v pozdrav, hoja po stanovanju ni nujno neprijetna, lahko pomeni, da je nekdo doma, da nismo sami, več nas je. Tudi večerno vrtnanje v betonsko steno se lahko spremeni v občutek povezanosti in za glodajoči črv v ohišju ni nujno, da bi nam šel na živce, ampak nas lahko opozarja na tek časa, na temeljito izrabo možnosti, zmožnosti in talentov.

V dvigalu naletiš na sosedu z lepilom v roki, lepi in popravlja skupne napake in pomisliš, da so tudi še ljudje, ki skrbijo za skupne stvari. Drugi ti priskoči na pomoč

(Nadaljevanje na 11. strani)